

Verdalskalk
Postboks 263
7651 VERDAL

Statens forurensningstilsyn
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@sft.no
Internett: www.sft.no

Dato: 07.04.2006
Vår ref.: 2006/91 405.14
Deres ref.:
Saksbehandler: Lars Petter Bingham, telefon: 22573480

Vedtak om godkjenning av rapport om kvotepliktige utslipp i 2005 og fastsettelse av gebyrsats

SFT kontrollerer og godkjenner den enkelte kvotepliktiges rapportering av CO₂-utslipp. SFT har gjennomgått den innsendte rapporten og finner å kunne legge innrapporterte utslippstall til grunn når kvoteplikten skal gjøres opp 1. mai. Verdalskalk har i 2005 hatt et kvotepliktig utslipp på 56 539 tonn CO₂. Vedtaket om godkjenning av rapport, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet.

1. Sakens bakgrunn

Det vises til oversendelse av særskilt tillatelse til kvotepliktige utslipp av CO₂ og vedtak om tildeling av kvoter 08.03.05, tilsynsseminar 18. november 2005, rapport innlevert 01.03.05, samt supplerende informasjon levert gjennom e-post og telefon.

Det vises også til inspeksjon på bedriften 07.02.06 (jf SFTs inspeksjonsrapport nr. 06.125)

Kvotepliktige virksomheter skal rapportere sine utslipp av CO₂ innen 1. mars året etter at utslippene fant sted. Dette følger av forskrift om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser av 23.12.06 (klimakvoteforskriften) § 2-1 og særskilt tillatelse til kvotepliktige utslipp.

SFT kontrollerer og godkjenner den enkelte kvotepliktiges rapportering av CO₂-utslipp, se lov om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser av 17.12.04 (klimakvoteloven) § 17.

2. SFTs vurdering

a) Overholdelse av fristen for innlevering av utslippsrapport

Verdalskalk sendte inn utslippsrapport for bedrifter med kvotepliktige utslipp av CO₂ innen fristen 1. mars.

b) Innsendelse av kvotepliktige data

Kvoteplikt

Kvoteplikten for Verdalskalk er knyttet til bedriftens produksjon av brent kalk og dolomitt. Det kvotepliktige utslippet er derfor rapport i henhold til de generelle kravene i klimakvoteforskriften § 2-3 og de mer spesifikke kravene for produksjon av kalk og andre mineralske produkter i § 2-9. For en nærmere presisering av kvotepliktens omfang vises det til vedtak om særskilt tillatelse til kvotepliktige utslipp av 08.03.05.

Kilder

Bedriften har i 2005 hatt kvotepliktige utslipp fra forbrenning av spillolje i kalsineringsovn og fra produksjon av brent kalk.

Vurdering av aktivitetsdata

Bedriften hadde i 2005 et forbruk av spillolje i kalsineringsovn på 5071 tonn og et forbruk av kalkstein på 94 628 tonn, som råstoff i produksjonen av brent kalk.

Spillolje i kalsineringsovn

Det følger av klimakvoteforskriften vedlegg 1 punkt B.1.2 at ved frembringelse av aktivitetsdata for bestemmelse av CO₂-utslipp fra forbrenning av olje skal bedriftens faktiske forbruk legges til grunn.

Bedriften har beregnet spilloljeforbruket ved å summere innkjøpt mengde spillolje, for så å korrigere dette i forhold til endring i lagerbeholdningen ved årets slutt. SFT mener at dette er en tilfredsstillende måte å beregne forbruket på.

Usikkerhetene i datagrunnlaget stammer fra beregning av innhold i siloer hvor spillolje lagres, for å fastslå endring i lagerbeholdningen ved årets slutt, vanninnholdet i spilloljen og usikkerhet ved fastleggelse av kjøpt volum fra leverandør. Bedriften har vurdert alle disse elementene i usikkerheten ved beregning av spilloljeforbruk. Peiling av spillolje ved levering utgjør den største volummessige usikkerheten. Bedriften har kommet fram til et aggregert usikkerhetsnivå for forbruk av spillolje på +/- 0,2 %, hvilket utgjør +/- 10 tonn spillolje i volum. Det bemerkes i inspeksjonsrapport etter SFTs inspeksjon ved bedriften 07.02.06 at bedriften ikke har tilstrekkelig dokumentasjon på vurdering av usikkerhet ved fastsettelse av spilloljeforbruk. Bedriften har imidlertid utbedret dette forholdet ved rapporteringen av CO₂-utslipp for 2005.

Produksjon av brent kalk

Det følger av klimavoteforskriften vedlegg 1 punkt B.6.1 at ved frembringelse av aktivitetsdata for bestemmelse av CO₂-utslipp fra produksjon av kalk og andre mineralske produkter skal mengde i tonn av ulike karbonatholdige råvarer som brukes i produksjonen anses som aktivitetsdata. Beregningene skal være basert på faktisk forbruk.

Det bemerkes i rapport etter SFTs inspeksjon ved bedriften 07.02.06 at bedriften ikke i tilstrekkelig grad kan dokumentere usikkerheten knyttet til fastsettelse av råvareforbruket. I forbindelse med rapporteringen av kvotepliktige utslipp i 2005 har bedriften fremlagt ny dokumentasjon om usikkerhet.

Ved mottak av kalkstein fra leverandør inneholder kalksteinen en del finstoff som siktes fra kalksteinen før den går inn i prosessen. Derfor kan ikke innkjøpt mengde kalkstein brukes direkte for å fastslå forbruksmengde. Verdalskalk har beregnet forbruk av kalkstein med utgangspunkt i salgstallene for ferdig produkt, korrigert for lagerendringer ved årets slutt. Måling av lagerendringer skjer ved peiling av siloer. Peilingen skjer ved årets slutt, og bedriften vurderer usikkerheten ved denne målingen til å være +/- 0,01 %. Det ferdige produktet inneholder både brent kalk og filterstøv. Derfor inngår målinger av disse andelene i beregningen av forbrukt mengde kalkstein. Andelen filterstøv er fastlagt med en usikkerhet på +/- 0,3 %, mens usikkerheten i målingene av andelen brent kalk er +/- 0,15 %. Før produktet er ferdig for salg, siktes hydratavfallet fra. Mengden hydratavfall er for 2005 basert på erfaringsdata, med en usikkerhet på 0,13 %. Ved å vurdere usikkerheter i målinger av de ovennevnte forhold har bedriften kommet fram til en aggregert usikkerhet for forbruk av kalkstein på +/- 0,66 %.

SFT vurderer at klimavoteforskriftens krav til spesifisering av usikkerhet for aktivitetsdataene dermed er oppfylt. Bedriften har imidlertid et forbedringspotensial i å fastsette mengde hydratavfall på bakgrunn av faktisk forbruk for det aktuelle år. Bedriften bør også gjøre en vurdering av hvorvidt målinger av inngående mengde kalkstein til prosessen vil gi sikrere aktivitetsdata for kalksteinforbruk.

Vurdering av usikkerhet i aktivitetsdataene

Som signalisert på seminar i SFT i november 2005 har SFT ved gjennomgang av aktivitetsdataene hatt særlig fokus på usikkerheten knyttet til frambringelsen av data. Ved vurderingen av om klimavoteforskriftens krav til usikkerhet er oppfylt har vi lagt vekt på EUs retningslinjer for overvåking og rapportering av utslipp vedtatt 29. januar med hjemmel i EUs kvotedirektiv 2003/87/EC.

Kravene til usikkerhet som fremkommer av disse retningslinjene er basert på flere forhold. Eksempler på slike forhold er det totale utslippet fra virksomheten, kildens betydning for det totale utslippet og kildens særlige karakteristika.

I EU stilles det strenge krav til kilder av betydning for virksomheter med totalt utslipp mellom 50 og 500 000 tonn/CO₂ pr år. For bestemmelse av aktivitetsdataene knyttet til forbrenning av olje fra slike virksomheter skal usikkerheten ikke være større enn +/- 2,5 prosent, mens usikkerheten knyttet til fastsettelsen mengde brukt karbonat (kalkstein eller

dolomitt) ikke skal være større enn +/- 5 prosent. På bakgrunn av bedriftens redegjørelse ovenfor vurderer SFT at måten aktivitetsdata er fremkommet på tilfredsstillende klimavoteforskriftens krav til usikkerhet.

Utslippsfaktor

Spillolje i kalsineringsovn

Bedriften har benyttet egenvekten for spillolje til å finne en fyringsoljekvalitet med tilhørende egenskaper, og dertil tilhørende utslippsfaktor. Med basis i en egenvekt på 0,87 kg/l for spillolje, er det fyringsoljene 3A og 4A som ligger nærmest, og bedriften har derfor benyttet en utslippsfaktor på 3,17. Det bemerkes i inspeksjonsrapport etter SFTs inspeksjon ved bedriften 07.02.06 at bedriften ikke har tilstrekkelig dokumentasjon på at utslippsfaktoren for spillolje tilsvarer utslippsfaktoren for fyringsoljene 3A og 4A. Dette forholdet er heller ikke oppfylt ved rapporteringen, men bedriften har ettersendt noe informasjon som har gitt et bedre underlagsmateriale vedrørende utslippsfaktor for spillolje. Fyringsolje 3A og 4A har en egenvekt på 0,88 kg/l og brennverdi på 43,1 TJ/ktonn. Spilloljen Verdalskalk benytter har en brennverdi på 44,2 TJ/ktonn, og som nevnt en egenvekt på 0,87 kg/l. Begge disse egenskapene ved oljen peker i retning av at en utslippsfaktor på 3,17 er et konservativt estimat, siden utslippsfaktoren generelt øker med økende egenvekt, og synker med økende brennverdi. Bedriften har fått vurdert brennverdi og egenvekt fra Chemlab og NSO. SFT ber bedriften ved neste års rapportering å framlegge vurderinger av CO₂-utslipp fra spillolje som benyttes basert på målinger av faktisk karboninnhold i spilloljen, og på bakgrunn av dette beregne en utslippsfaktor.

Vanninnholdet i oljen er målt like før oljen tas inn til forbrenning, og usikkerheten i disse målingene ligger på +/- 0,5 %. Bedriften mener at dette gir et riktigere bilde av vanninnholdet i oljen enn ved å benytte verdien på analysebevisene. Årsaken til dette er at bedriften benytter to ulike lagertanker, og at det dermed vil være vanskelig å spore hvilke leveranser som gjenstår som rest ved korreksjon i forhold til lagerbeholdning ved årets slutt.

SFT finner å kunne legge bedriftens utslippsfaktor på 3,17 til grunn ved beregning av det kvotepliktige utslippet fra forbrenning av spillolje.

Produksjon av brent kalk

Utslippsfaktoren for kalkstein er beregnet ved at bedriften har analysert innholdet av CaCO₃ og MgCO₃ i kalksteinen, basert på snittet av 438 analyser av produksjonsprøver i løpet av 2005. Gjennomsnittet viser et innhold av CaCO₃ på 98,2 %, mens tilsvarende for MgCO₃ er 0,9 %. Det øvrige innholdet i kalksteinen er forurensninger som jern og mangan etc. som ikke bidrar til CO₂-utslipp. I henhold til klimavoteforskriften vedlegg 1 punkt B.6.2 er utslippsfaktoren for CaCO₃ 0,440 mens den for MgCO₃ er 0,522. Når dette sammenstilles med restinnholdet av CO₂ i ferdig vare på 1,6 %, gir dette en utslippsfaktor på 0,4276.

Verdalskalk har vurdert usikkerheter i utslippsfaktoren i forhold til fastsettelse av CaCO₃-innhold i kalken og ureagert i karbonat i ferdig produkt (også betegnet som CO₂-rest). Innholdet av CaCO₃ er bestemt med en usikkerhet på +/- 0,5 %, mens CO₂-resten bestemmes med en usikkerhet på +/- 0,5 %.

På bakgrunn av bedriftens dokumentasjon finner SFT å kunne legge til grunn bedriftens rapporterte utslippsfaktor for bruk av kalkstein i produksjonen.

Kvotepliktige utslipp

Kvotepliktige utslipp fra propan brukt i virksomhetens smelteovn beregnes ut fra ligning oppgitt i klimakvoteforskriftens vedlegg 1, pkt B.1.0 (1), mens kvotepliktige utslipp fra prosessen beregnes ut fra ligning B.6.0 (10) oppgitt i klimakvoteforskriftens vedlegg 1. Dette gir følgende kvotepliktige utslipp:

Kilde	Energivare/råvare	aktivitetsdata (tonn)	Utslippsfaktor (tonn CO ₂ /tonn)	Kvotepliktige utslipp (tonn CO ₂)
Kalsineringsovn	spillolje	5071 ¹	3,17	16 074
Produksjon av brent kalk	kalkstein	94628	0,4276	40 465

Det er lagt til grunn en oksidasjonsfaktor på 1 for forbrenning av spillolje.

Bedriften har etter dette hatt et kvotepliktig utslipp på totalt 56 539 tonn CO₂.

c) Innsendelse av kontrolldata

SFT har gjennomgått bedriftens innsendte kontrolldata. Med kontrolldata menes data knyttet til beregning av ikke kvotepliktige utslipp, slik som utslippsfaktorer, aktivitetsdata og produksjonsmengder. Aktivitetsdata knyttet til ikke-kvotepliktige utslipp er forbrukt mengde av: farlig avfall, avfall det er betalt sluttbehandlingsavgift for, biomasse og CO₂-avgiftsbelagte energivarer. Utslippsfaktorer skal oppgis unntatt for biomasse. Ved bruk av bedriftsspesifikke faktorer skal det redegjøres for hvordan disse er framkommet.

SFT har ingen kommentarer til innsendte kontrolldata.

SFT minner imidlertid om at all forbrenning av energivare skal inkluderes i rapporten, herunder energivare brukt i nødstrømsaggregater eller til brannøvelser. Vi ber om at all forbrenning av energivare inkluderes i neste års rapportering den 1.mars 2007.

¹ Forbruket av spillolje er korrigert for vanninnhold.

d) Innsendelse av opplysninger om internkontroll

Det følger av klimakvoteforskriften § 2-3 første ledd bokstav k) jf. andre ledd at første utslippsrapport skal inneholde kopi av etablerte prosedyrer og systemer relevant for frembringelse, arkivering og kvalitetssikring- og kontroll av de rapporterte utslippsdataene. Kravene til internkontroll følger av særskilt tillatelse til kvotepliktige utslipp av CO₂ datert 11.3.2005 pkt 2. Det er særlig fremhevet i den særskilte tillatelsen at internkontrollen skal sikre at rapporteringskravene i klimakvoteforskriften kapittel 2 blir overholdt.

SFT har gjennomgått bedriftens innsendte opplysninger og har følgende å bemerke:

- Det fremkommer ikke hvordan usikkerhet i aktivitetsdataene skal beregnes, og hvilke faktorer som må være innebefattet i usikkerhetsvurderingene
- Det framgår ikke om eller hvordan bedriften sørger for intern kvalitetssikring og kontroll av de rapporterte utslippsdataene.

SFT har ikke ytterligere bemerkninger til de opplysninger som foreligger om internkontroll. SFT kan foreta en mer detaljert oppfølging av internkontrollsystemet på en eventuell inspeksjon. Ved neste års rapportering må bedriften sende inn oppdatert informasjon om internkontroll som ivaretar de påpekte forhold.

3. Vedtak om godkjenning av kvotepliktige utslipp

SFT har gjennomgått den innsendte rapporten og finner å kunne legge innrapporterte utslippstall til grunn når kvoteplikten skal gjøres opp 1. mai. Vedtaket om godkjenning av rapport for kvotepliktige utslipp er hjemlet i klimakvoteloven § 17 første ledd.

4. Informasjon om oppgjør av kvoteplikten

Alle kvotepliktige virksomheter skal innen 1. mai overføre det antall kvoter som svarer til virksomhetens kvotepliktige utslipp i 2005 til Statens oppgjørskonto i kvoteregisteret, jf. § 13 i klimakvoteloven. For Verdalskalk innebærer dette at 56 539 kvoter skal overføres fra bedriftens brukerkonto i kvoteregisteret til Statens oppgjørskonto. Overføringen skjer ved at bedriften fyller ut og sender SFT skjemaet "Overføring av kvoter". Skjemaet skal sendes per brev eller telefaks. Skjemaet er tilgjengelig på SFTs nettsted:

<http://www.sft.no/kvoteregister/>

På denne nettsiden finnes også annen nyttig informasjon om det norske kvotehandelssystemet.

5. Gebyr

SFTs behandling og godkjenning av utslippsrapporten er omfattet av en gebyrordning, jf. § 5-5 i klimakvoteforskriften. Basert på SFTs ressursbruk i forbindelse med behandling og godkjenning av rapporten er det fastsatt en gebyrsats etter lav gebyrklasse. Bedriften skal derfor betale et gebyr på kr. 8500,-, jf. vedlagte faktura.

6. Klage

Vedtaket om godkjenning av rapport, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til SFT.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at godkjenningen av den kvotepliktige utslippsrapporten ikke skal legges til grunn ved oppgjør av kvoteplikten 1. mai.

Opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil SFT kunne gi på forespørsel.

7. Oppsummering

SFT godkjenner Verdalskalks rapport for kvotepliktige utslipp i 2005. Vedtaket er hjemlet i klimakvoteloven § 17 første ledd.

Ved neste års rapportering skal bedriften tilstrebe å fastsette mengde hydratavfall på bakgrunn av faktisk forbruk for det aktuelle år. Videre bør bedriften også gjøre en vurdering av hvorvidt målinger av inngående mengde kalkstein til prosessen vil gi sikrere aktivitetsdata for kalksteinforbruk.

Verdalskalk må også sende inn oppdatert versjon av skriftlige internkontrollrutiner for rapportering av CO₂-utslipp ved neste års rapportering.

Den kvotepliktige ilegges et gebyr på 8 500 kroner. Vedtaket om godkjenning av rapport, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet.

Med hilsen

Siri Sorteberg (e.f.)
Seksjonssjef

Lars Petter Bingh
Avdelingsingeniør

*Kopi til:
Inderøy kommune, 7670 Inderøy
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, Miljøvernavdelingen, Statens Hus, 7734 Steinkjer*